

HOTĂRÂREA nr. 3-17/2025
cu privire la examinarea cauzei disciplinare intentate în privința
ex-procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, Liliana
Bugăescu

mun. Chișinău

31 ianuarie 2025

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan;

Membrii - Victor Comerzan, Alexandru Lozan, Elena Cazacov, Octavian Lazarev, Oleg Televca și Pavel Țurcan,

examinând în ședință publică procedura disciplinară intentată urmare a sesizărilor adjunctului Procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-adjunct al Oficiului XXXXXX, Veaceslav Toderiță și colectivă a angajaților Oficiului XXXXXX a Procuraturii mun. Chișinău, conexe într-o procedură, cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, comise de către ex-procuroara în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul XXXXXX, Liliana Bugăescu, -

CONSTATĂ:

Cu referire la înregistrarea sesizării.

La data de xx.xx.2024, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat sesizarea adjunctului Procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-adjunct al Oficiului XXXXXX, Toderiță Veaceslav, cu privire la faptele procuroarei Bugăescu Liliana, ce pot constitui abatere disciplinară.

Tot la data de xx.xx.2024, sesizarea a fost înregistrată la Secția juridică și management al documentelor Inspecției procurorilor, acordându-i-se număr de evidență - XXXs/24.

Prin Decizia inspectorului-șef din 06.09.2024¹ a fost constatată funcționalitatea Inspecției procurorilor începând cu data de 09.09.2024 și, la aceeași dată, s-au reluat procedurile disciplinare și termenele de tragere la răspundere disciplinară ale procurorilor, suspendate prin efectul Legii nr. 200/2024 la data de 04.11.2023.

Prin dispoziția nr. XXX din xx.xx.2024, sesizarea nr. XXXs/24 a fost repartizată pentru verificare inspectorului-șef al Inspecției procurorilor, Mircea Roșioru. Termenul de verificare a sesizării, inițial a fost stabilit pentru data de xx.xx.2024, ulterior fiind prelungit până la data de xx.xx.2024.

La data de xx.xx.2024, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat sesizarea colectivă a angajaților Oficiului XXXXXX a Procuraturii mun. Chișinău, cu privire la faptele procuroarei Bugăescu Liliana, ce pot constitui abatere disciplinară.

La data de xx.xx.2024, această sesizare a fost înregistrată la Secția juridică și management a documentelor Inspecției procurorilor cu nr. XXXs/24.

Prin dispoziția nr. XXX din xx.xx.2024, a fost repartizată pentru verificare, la fel

inspectorului-șef al Inspecției procurorilor, Mircea Roșioru. Termenul de verificare a prezentei sesizării a fost stabilit până la data de xx.xx.2024.

La data de xx.xx.2024, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat sesizarea adjunctului Procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-adjunct al Oficiului XXXXXX, Toderiță Veaceslav, cu privire la faptele procuroarei Bugăescu Liliana, ce pot constitui abatere disciplinară, readresată de către Procuratura Generală.

La data de xx.xx.2024 sesizarea a fost înregistrată la Secția juridică și management al documentelor Inspecției procurorilor, abordându-i-se număr de evidență nr. XXXs/24.

Prin dispoziția nr. XXX din xx.xx.2024, în vederea conexării, a fost repartizată pentru verificare inspectorului-șef al Inspecției procurorilor, Mircea Roșioru. Termenul de verificare a prezentei sesizării a fost stabilit până la data de xx.xx.2024.

Prin decizia din xx.xx.2024 sesizările cu nr. XXXs/24, nr. XXXs/24 și nr. XXXs/24 au fost conexate într-o procedură unică, cu acordarea procedurii numărului unic de evidență Ns **XXXs/24** și stabilirea termenului de verificare către data de **xx.xx.2024** (*n.a. - dată la care expiră termenul legal de verificare a ultimei sesizări înregistrate*).

Cu referire la condițiile de formă și conținut a sesizării.

Sesizările, conexate într-o procedură unică sub nr. XXXs/24, sunt depuse în limba română, conțin elementele de bază necesare unor astfel de documente, sunt semnate olograf de autori. **Pe cale de consecință**, acestea corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute de art.44 din Legea nr.3/2016.

În prezenta procedură disciplinară, ex-procuroarei Liliana Bugăescu, îi sunt imputate abateri disciplinare din domeniul eticii și deontologiei procurorilor, și anume cele indicate în segmentul „*CM referire la fondul cauzei disciplinare*” a prezentei sesizări. Conform art.40 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, termenul de tragere la răspundere disciplinară în cazurile respective constituie **2 ani**. Astfel, faptele verificate se încadrează în termenele de prescripție de tragere la răspundere disciplinară ale procurorilor.

Cu referire la fondul cauzei disciplinare

Autorii sesizării în alegațiile sale au invocat mai multe pretinse încălcări, care pot fi rezumate după cum urmează:

1. Lipsa, nemotivată, a ex-procurorului de la serviciu în perioada de timp xx.xx.2024-xx.xx.2024 inclusiv.

Autorul sesizării, la acest segment a indicat, că, în perioada de timp menționată *supra*, procuroara Bugăescu Liliana nu s-a aflat la serviciu și nici nu a informat cu privire la motivele neprezentării sale persoana responsabilă din cancelarie de evidența timpului de muncă, specialistul principal Xxxxxx Xxxxxx.

Din cauza că anterior au avut loc multiple cazuri când aceasta lipsea de la serviciu pe motivul aflării în concedii medicale, însă după de fiecare dată se prezentau actele medicale confirmative, inițial lipsa acesteia de la serviciu în perioada indicată nu a trezit careva suspiciuni.

La xx.xx.2024, ora 08:30, Bugăescu Liliana revenind la serviciu a comunicat șefului-adjunct al Oficiului, că în perioada indicată nu s-a prezentat la serviciu din cauza caniculei și riscurilor pentru sănătate, fără prezentarea cărorva acte medicale confirmative care ar justifica absența.

Totodată, s-a menționat că prin *Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-*

52/2023 din 28.04.2023, a fost decisă eliberarea din funcția de procuror a Liliane Bugăescu, iar situația acesteia la acea perioadă era incertă.

2. Conflictul inițiat pe data de xx.xx.2024 cu colegii de serviciu.

Astfel, potrivit autorilor sesizărilor, la data de xx.xx.2024, aproximativ la ora 11⁰⁰, după notificarea procuroarei Bugăescu L., de către Inspecția procurorilor privind existența în privința acesteia a procedurilor disciplinare, a intrat în biroul de serviciu al procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-adjunct al Oficiului XXXXXX, Veaceslav Toderiță și fiind agitată, 1-a amenințat și șantajat cu deținerea de către ea a unor informații pretins compromițătoare, obținute prin intermediul unor mijloace ascunse, înregistrări video și/sau audio, pe care ar urma să le publice în mass-media, în cazul refuzului lui Toderiță V. de a-și prezenta demisia. Concomitent, procuroara Bugăescu L. a adresat procurorului-șef Toderiță V. insulte grave și injurii, amenințându-l că va sesiza Procurorul General privind pretinse agresiuni psihice și fizice, precum că, comise de acesta.

După părăsirea biroului procurorului-șef Toderiță V., în continuarea acțiunilor sale, procuroara Bugăescu L. a intrat în biroul de serviciu al procuroarei Xxxxxx Xxxxxx și a întreprins aceleași acțiuni față de aceasta.

Totodată, în sesizări s-a menționat, că astfel de acțiuni din partea procuroarei nu sunt unice și anterior au mai avut loc și acestea aduc atingere întregului corp profesional al procurorilor.

Abaterea disciplinară pretinsă a fi comisă de către procuror în opinia autorului sesizării.

Inacțiunile și acțiunile procuroarei Liliana Bugăescu, în mod disciplinar, se încadrează juridic în baza **art.38** din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi:

lit.f¹) - încălcarea Codului de etică al procurorilor.

Cu referire la explicațiile procurorului:

În cadrul verificării sesizării a fost audiată procurorul Liliana Bugăescu care a explicat următoarele că, la xx.xx.2024 a suportat o intervenție chirurgicală complicată în Clinica „Alter Ego-Med”. În regim staționar s-a aflat până pe data de xx.xx.2024, iar în continuare urma să dispună de un program de muncă mai flexibil or, tratamentul medical trebuia continuat și urma să întreprindă frecvent vizite la medic. La data de xx.xx.2024, după concediul anual de odihnă a revenit la serviciu. Menționează Bugăescu Liliana că biroul său de serviciu nu era dotat cu aparat de aer condiționat. Până la data de xx.xx.2024 a avut o discuție cu dl procuror-șef Igor Demciucin, care, pentru perioada zilelor caniculare, i-a permis să meargă acasă, la copii, deoarece avea un regim de lucru incomplet. Pe data de xx.xx.2024 dl procuror-șef Igor Demciucin a plecat în concediu. Pe data de xx.xx.2024 de la o colegă a aflat că este căutată de procurorul-șef Toderiță, care până la acea dată niciodată nu a căutat-o. Pe data de xx.xx.2024 a revenit la serviciu. Solicită dna procuroară Bugăescu încetarea procedurii disciplinare în privința sa.

Cu referire la data de xx.xx.2024, a explicat că, de fapt ea a fost victima unor agresiuni fizice din partea procurorului-șef Veaceslav Toderiță. În aceeași zi, menționează dna Bugăescu L., a formulat sesizare pe incidentul dat, care este probată, și pe care a depus-o la Inspecția procurorilor. Considera că depunerea sesizării de către Toderiță V. ulterior datei de xx.xx.2024, reprezintă o metodă a dumnealui de a se apăra.

Despre conflictul cu procurora Slova L, aceasta nu a făcut vreo relatare, în apărarea sa.

În partea ce ține de acuzațiile ce i se aduc prin sesizarea colectivă, a menționat că aceasta a fost scrisă la inițiativa superiorului, V. Toderiță și, că în esență, acea sesizare reprezintă o instigare a colectivului la marginalizarea și discriminarea dumneaei.

Procurora Bugăescu L. Nu și-a expus poziția pe episodul disciplinar cu procurora XXXXXX XXXXXX, deși copia de pe sesizarea din care rezultă acest incident a fost recepționată de aceasta, contra semnătură, la data de xx.xx.2024.

Cu referire la verificările Inspecției procurorilor:

Inspecția, reieșind din conținutul sesizării și probelor administrate a constatat următoarele:

L Cu referire la absențele de la serviciu în perioada xx.xx.2024-xx.xx.24.

Lucrările de inspecție cu certitudine au constatat faptul că, aferent perioadelor xx-xx iulie 2024 și xx-xx iulie 2024, în raport cu procurora Liliana Bugăescu, nu a existat nici un act administrativ individual care să justifice absența de la serviciu (*ordin al Procurorului General*), inclusiv certificat de concediu medical.

Dincolo de această constatare, s-a evidențiat faptul că, după revenirea din concediul anual de odihnă, începând cu data de xx.xx.2024 și până la data de xx.xx.2024, procurora Bugăescu L. a fost prezentă la serviciu, în tabelul de evidență a timpului de muncă fiind tabelată cu „8 ore”. Un document care să ateste o agravare a stării sănătății acesteia după data de xx.xx.2024, nu există. Din acest raționament, [...].

Versiunea procurorii Bugăescu L., precum că nu s-a prezentat la serviciu din cauza caniculei, este combătută prin datele portalului www.accuweather.com, potrivit informației căruia, aferent perioadelor xx-xx iulie 2024 și xx-xx iulie 2024, în municipiul Chișinău, în orele de vârf, au fost înregistrate următoarele temperaturi maxime:

Data	15	16	17	18	19	22	23	24
Temper atun maximă	37° C	39° C	38° C	42° C	32° C	28° C	32° C	31° C

Mai mult, aferent perioadei xx-xx iulie 2024, nu a existat vreun act administrativ al Procurorului General care să permită angajaților Procuraturii lucrul de la distanță sau, un oricare alt format, decât cel cu prezență fizică.

Din argumentele factice invocate, inspectorul a ajuns la concluzia că absențele procurorii Bugăescu L. de la serviciu, în perioadele xx-xx iulie 2024 și xx-xx iulie 2024, au fost nemotivate.

Totodată, prin Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-52/2023 din 28.04.2023, în acțiunile procurorii în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, Liliana Bugăescu, a fost constată abateră disciplinară și s-a aplicat sancțiunea disciplinară - *eliberare din funcția de procuror*.

Prin scrisoarea președintelui Colegiului de disciplină și etică nr. XXXX din xx.xx.2023, adresată adjunctului procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef adjunct al Oficiului XXXXXX, Veaceslav Toderiță, s-a informat despre punerea în executare a prevederilor art. 39 alin.(7) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, potrivit căroră, citez: *în temeiul hotărârii privind sancționarea cu eliberarea din funcție, imediat după pronunțarea acesteia, procurorul este înlăturat de drept de la exercitarea atribuțiilor de serviciu*”.

Inspecția procurorilor constată că, adresa președintelui Colegiului de disciplină și etică presupunea în mod direct înlăturarea procuroarei Bugăescu Liliana de la exercitarea atribuțiilor de serviciu, însă aceasta nu reprezenta și o eliberare de la executarea altor obligații, cum ar fi: prezentarea la locul de muncă conform programului de lucru, respectarea regimului de interdicții și incompatibilități, respectarea deontologiei și eticii profesionale. Respectarea obligațiilor enunțate, de către procuroara Bugăescu L., echivala cu obligația angajatorului de a-i achita salariul și a-i asigura celelalte drepturi prevăzute de Capitolul IX din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură „Protecția de stat a procurorului. Asigurarea materială și socială a procurorului”. în Capitolul IX „Reguli generale de desfășurare a activității în cadrul Procuraturii” din Regulamentul Procuraturii, aprobat prin ordinul Procurorului General nr.33/3 din 03.05.2022 și publicat în Monitorul Oficial nr. 159-163/639 din 27.05.2022, în Secțiunea 2 „Timpul de muncă și de odihnă”, este stipulat: **„pct.154. In Procuratură durata timpului de muncă este de 8 ore pe zi și 40 de ore pe săptămână. Durata săptămânii de lucru este de 5 zile. pct. 155. Ziua de muncă se începe la ora 08:00 și se termină la ora 17:00. Pe parcursul zilei de muncă, salariaților li se oferă pauză pentru odihnă și pentru alimentație cu durata de 1 oră, de regulă de la orele 12:00 până la 13:00, cu excepția cazurilor stabilirii unui regim special de muncă. pct.159. Personalul Procuraturii are dreptul la concedii de odihnă anuale, concedii de odihnă suplimentare, concedii medicale, concedii de maternitate, concedii parțiale plătite pentru îngrijirea copiilor, concedii suplimentare neplătite pentru îngrijirea copilului, concedii suplimentare plătite pe motive familiale, alte beneficii acordate în baza Codului Muncii și Contractului colectiv de muncă, încheiat între conducerea Procuraturii Republicii Moldova și Asociația Sindicală ramurală a angajaților Procuraturii Republicii Moldova.”**

Deopotrivă, art. 95 alin. (1) din Codul muncii definește *timpul de muncă* ca fiind timpul pe care salariatul, în conformitate cu regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator, ..., îl folosește pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă, iar potrivit art.201 din Codul muncii, *disciplina muncii* reprezintă obligația tuturor salariaților de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convențiile colective, cu contractele colective și cu cele individuale de muncă, precum și cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator.

Astfel, procurora Bugăescu Liliana ignorând prevederile art. 95 alin.(1) din Codul muncii, raportate la prevederile pct.154 și 155 din Regulamentul Procuraturii, urmărind încasarea integrală și nejustificată a salariului funcției de procuror, dându-și seama de consecința prejudiciabilă a inacțiunii sale și admitând survenirea consecinței, în lipsa vreo uneia dintre situațiile prevăzute la pct. 159 din Regulamentul Procuraturii, a încălcat disciplina de muncă (art. 201 din Codul muncii) și, în perioada **de la xx.xx.2024 și până la xx.xx.2024, inclusiv**, adică o durată de **8 zile** lucrătoare, a absentat nemotivat de la serviciu.

Prin inacțiunile sale, procurora Bugăescu L. a încălcat obligațiile ce derivă din principiul supremației legii, consfințit în pct. 6.1 din Codul de etică al procurorilor², în particular, pct. 6.1.1 care prevede obligația procurorului de a respecta actele normative ale Procuraturii și pct.6.1.2 care obligă procurorul să acționeze în mod echitabil și onest.

Astfel, fapta de absență nemotivată de la serviciu a dnei procuror Bugăescu Liliana,

din perspectivă disciplinară, se încadrează juridic în baza **art.38 lit. f¹**) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi: încălcarea Codului de etică al procurorilor.

Conform art. 38¹ alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.38 lit. f), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește sau admite survenirea consecinței respective.

Astfel, din perspectiva laturii subiective, Inspecția a constatat că faptele procurorii de a absenta nemotivat de la serviciu, în perioadele xx-xx iulie 2024 și xx-xx iulie 2024, în lipsa unor acte justificative, au fost comise cu intenție indirectă or, aceasta a încălcat conștient actele normative care reglementează timpul de muncă în Procuratură, își dădea seama de consecința prejudiciabilă a inacțiunii sale și admitea survenirea consecinței respective.

II. Cu referire la conflictul inițiat pe data de xx.xx.2024 cu colegii de serviciu

Inspecția în cadrul verificării a stabilit, că într-adevăr, la data de xx.xx.2024, procurora Liliana Bugăescu, s-a prezentat la inspectorul-șef al Inspecției procurorilor, Mircea Roșioru, unde i s-a înmânat, în copie, sesizarea procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-adjunct al Oficiului XXXXXX, Veaceslav Toderiță, înregistrată cu nr.xxxx/24, inclusiv i s-a înmânat extrasul cu privire la drepturile și obligațiile procurorului tras la răspundere disciplinară.

Revenind la sediul Oficiului XXXXXX al Procuraturii mun. Chișinău, la data de [...].

După părăsirea biroului procurorului-șef Toderiță, în continuarea acțiunilor sale, aceasta a intrat în biroul de serviciu al procurorii Xxxxxx Xxxxxx, și [...].

Pe această platformă, relevante sunt raționamentele din pct.376 al Comentariului la Codul de etică al procurorilor¹, care stipulează că, citez: *„Este nevoie de coeziunea colectivului din fiecare unitate de procuratură pentru a avea eficiența și eficacitatea adecvată a activității acesteia. Atât procurorul șef, cât și procurorii din subordine au îndatorirea de a pune mai presus de orgoliul personal respectul reciproc pe care trebuie să și-l poarte unii altora. Altfel, starea de tensiune permanentă, conflictele interne din colectiv în mod cert conduc la disfuncționalități ale activității unității, cu consecințe negative mai ales pentru părțile procesuale care așteaptă să le fie rezolvate situațiile juridice, și nu să fie împiedicate de a avea soluții în cauzele în care sunt părți pentru că nu există coeziune în colectivul de procurori.*

Deopotrivă, în afara unei conduite axată pe principii care trebuie să guverneze colegialitatea, este și intrarea procurorii Bugăescu L. în biroul procurorii Xxxxxx Xxxxxx, [...].

Aici, s-au evidențiat interpretările formulate în pct.378-379 ale aceluiași Comentariu la Codul de etică al procurorilor, care stipulează că, citez: *funcția publică pe care procurorul o îndeplinește presupune și rolul de model din punct de vedere moral pentru societate: la fel ca în cazul altor reprezentanți cu funcții publice înalte în stat, cetățenii își ghidează de multe ori propriul comportament și propria conduită după aceea a persoanelor care se presupune că, prin funcția pe care o reprezintă, sunt modele de*

¹ <https://csp.md/sites/default/files/inline-files/Ghid%20de%20etica%20coperta%20web%20pages.pdf>

integritate desăvârșită. De aceea, orice comportament sau conduită deviantă a unui procuror de la standardele morale are consecințe negative nu numai pentru profesia din care face parte, dar și pentru societate în ansamblu, prin știrbirea încrederii pe care aceasta o are în organele de Procuratură și a justiției în genere.

Prin acțiunile sale, procurora Bugăescu L. a încălcat obligațiile ce derivă din principiul colegialității, consfințit în pct. 6.6 din Codul de etică al procurorilor², în particular, pct.6.6.4 care stipulează că procurorul urmează să manifeste respect și politețe în raportul de subordonare ierarhică superioară și viceversa și pct. 6.6.5 care obligă procurorul să evite conflictele la serviciu și în relațiile cu alte persoane.

Astfel, faptele de insultare și șantajare a colegilor de serviciu, în particular, a procurorului-șef Toderiță Veaceslav și procuroarei Xxxxxx Xxxxxx, din perspectivă disciplinară, se încadrează juridic în baza art.38 lit. f¹) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi: încălcarea Codului de etică al procurorilor.

Conform art. 38 alin.(l) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.38 lit. f), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește sau admite survenirea consecinței respective.

Astfel, din perspectiva laturii subiective, Inspecția a constatat că faptele procurorii Liliana Bugăescu din data de xx.xx.2024, au fost comise cu intenție directă or, procuroara a încălcat conștient actele normative care reglementează conduita procurorului în timpul și în afara programului de lucru, își dădea seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sale și urmărea survenirea consecinței respective.

Constatarea Colegiului de disciplină și etică:

Colegiul reține că, în cadrul ședinței de examinare a procedurii disciplinare, explicațiile ex-procuroarei Liliana Bugăescu nu au fost ascultate, din motivul neprezentării acesteia în mai multe ședințe a Colegiului, fiind constatat faptul neprezentării neîntemeiate în ședința Colegiului de către acesta.

Cu referire la procedura de citare a ex-procuroarei Liliana Bugăescu, Colegiul reține faptul, că aceasta a fost legal citat în toate ședințele Colegiului de examinare a procedurii disciplinare în privința sa. Cu toate acestea, ex-procuroara Liliana Bugăescu, începând cu data primei ședințe, 29.11.2024, precum și următoarele din 06.12.2024, 20.12.2024 și 17.01.2025, nu s-a prezentat, de fiecare data invocând diferite pretexte de neprezentare.

Astfel, ex-procuroara, și-a motivat imposibilitatea prezentării în ședințele din 29.11.2024 și 20.12.2024, invocând temeuri de boală a copiilor, anexând la cererea din 19.12.2024 și acte confirmative, motive care au fost acceptate ca fiind întemeiate de către Colegiu.

Ulterior, prin cererea din xx.xx.2024, ex-procuroara a solicitat amânarea ședinței din 06.12.2024 și acordarea unui termen în vederea angajării unui avocat. De către Colegiu, cererea a fost admisă și oferit termen *până la următoarea ședință (20.12.2024)*.

Cu toate acestea, la ședința din 20.12.2024, a parvenit cererea ex-procuroarei, menționată *supra*. Suplimentar, s-a reținut, că până la data limită stabilită și nici în ziua ședinței, Colegiului nu i-au fost prezentate careva împluterniciri a vreunui apărător în interesele L.Bugăescu.

² Aprobata prin Hotărârea nr. 4 a Adunării Generale a Procurorilor din 27.05.2016

Pentru ședința din 17.01.2025, ex-procuroara L.Bugăescu, repetat a înaintat o cerere de amânare a ședinței, invocând faptul, [...].

Fiind studiate actele medicale anexate la cerere și fiind ascultată poziția inspectorului, Colegiul a apreciat aceste motive drept nemotivate și invocate intenționat de către ex-procuroara L.Bugăescu, în vederea tergiversării examinării procedurii disciplinare. Or, actele medicale prezentate denotă că acesteia i-a fost stabilit diagnosticul de „XXXXXX”, care potrivit literaturii de specialitate nu constituie o boală gravă, iar de către medici fiind recomandat doar tratament medicamentos la domiciliu, nefiind indicat imposibilitatea acesteia de a se prezenta în ședință. Suplimentar, s-a reținut, că nici până la ședința respectivă nu au fost prezentate careva împuterniciri a vreunui avocat. Ca rezultat, motivul invocat fiind apreciat ca unul neîntemeiat, iar cererea de amânare fiind respinsă.

Colegiul, ascultând poziția Inspecției, studiind materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor, consideră că s-a făcut dovada, de comitere de către ex-procuroara a abaterii disciplinare.

I.Cu referire la absențele de la serviciu în perioada xx-xx iulie 2024,

Colegiul reține că, ex-procuroarei Liliana Bugăescu, prin Hotărârea Colegiului de disciplina și etică nr.3-52/2023 din 28.04.2023, i-a fost constatată abatere disciplinară și aplicată sancțiunea disciplinară - *eliberare din funcția de procuror*, fiind eliberată efectiv din funcție prin ordinul Procurorului General nr. xxx-p din xx.xx.2024, de la xx.xx.2024.

Astfel, până la data eliberării *de iure* din funcție a Liliane Bugăescu, deși presupune înlăturarea acesteia de la exercitarea atribuțiilor de serviciu, însă conform prevederilor art.6 alin.(3) lit. b) și d) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, o obligă să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii și să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei ce procuror, fiind astfel obligată să respecte timpul de muncă, să respecte regimul de interdicții și incompatibilități, să respecte deontologia și etica profesională.

Potrivit Capitolul IX „Reguli generale de desfășurare a activității în cadrul Procuraturii” din Regulamentul Procuraturii, aprobat prin ordinul Procurorului General nr.33/3 din 03.05.2022 și publicat în Monitorul Oficial nr. 159-163/639 din 27.05.2022, Secțiunea 2 „Timpul de muncă și de odihnă este stipulat: „pct.154. în Procuratură durata timpului de muncă este de 8 ore pe zi și 40 de ore pe săptămână. Durata săptămânii de lucru este de 5 zile. pct. 155. Ziua de muncă se începe la ora 08:00 și se termină la ora 17:00. Pe parcursul zilei de muncă, salariaților li se oferă pauză pentru odihnă și pentru alimentație cu durata de 1 oră, de regulă de la orele 12:00 până la 13:00, cu excepția cazurilor stabilirii unui regim special de muncă. pct.159. Personalul Procuraturii are dreptul la concedii de odihnă anuale, concedii de odihnă suplimentare, concedii medicale, concedii de maternitate, concedii parțiale plătite pentru îngrijirea copiilor, concedii suplimentare neplătite pentru îngrijirea copilului, concedii suplimentare plătite pe motive familiale, alte beneficii acordate în baza Codului Muncii și Contractului colectiv de muncă, încheiat între conducerea Procuraturii Republicii Moldova și Asociația Sindicală ramurală a angajaților Procuraturii Republicii Moldova.

Contrar prevederilor legale citate supra, ex-procuroara Liliana Bugăescu, în perioada de timp xx-xx iulie 2024, în zilele lucrătoare, a lipsit de la lucru, neavând careva motiv întemeiat în acest sens.

Ținând cont de cele enunțate, Colegiul consideră ca fiind plauzibile constatările Inspecției cu privire la abaterea disciplinară reținută în acțiunile ex-procuroarei Liliana Bugăescu.

Reieșind din încălcările reținute și raportat la poziția L. Bugăescu de la etapa verificării, Colegiul nu poate accepta ca fiind plauzibile explicațiile ex-procuroarei referitoare la faptele sesizate, Or, în rezultatul verificărilor efectuate, cu certitudine s-a stabilit, că în perioada xx-xx iulie 2024 și xx-xx iulie 2024 (*zile lucrătoare*), în privința ex-procuroarei Liliana Bugăescu, din partea angajatorului nu a existat nici un act administrativ individual care să justifice absența de la serviciu (ordin al Procurorului General), inclusiv certificat de concediu medical. Acest aspect fiind confirmat prin informațiile prezentate de către Secția resurse umane a Procuraturii Generale nr. XXXX din xx.xx.2024, care certifică faptul că în perioada xx-xx iulie 2024 dna Bugăescu nu a beneficiat de concediu anual de odihnă sau concediu medical și de către I.M.S.P. Asociația Medicală Teritorială Buiucani nr.XXX din xx.xx.2024, care certifică faptul că „[...]”.

Totodată, s-a stabilit, că până la absențele respective de la muncă, L. Bugăescu după revenirea din concediul anual de odihna, de care a beneficiat în perioada xx.xx.2024-xx.xx.2024, începând cu data de xx.xx.2024 și până la data de xx.xx.2024, s-a aflat la serviciu, fapt confirmat prin tabelul de evidență a timpului de muncă, fiind tabelată cu „8 ore”.

Poziția ex-procuroarei L. Bugăescu, precum că nu s-a prezentat la serviciu din cauza agravării stării de sănătate ca rezultat al caniculei și având în acest sens permisiunea procurorului-șef Igor Demciucin, nu corespunde realității, fiind combătută prin materialele acumulate de către Inspecție.

Astfel, potrivit informației de pe portalul www.accuweather.com, aferent perioadelor xx-xx iulie 2024 și xx-xx iulie 2024, în municipiul Chișinău, în orele de vârf, au fost înregistrate următoarele temperaturi maxime:

Data	15 iulie	16 iulie	17 iulie	18 iulie	19 iulie	22 iulie	23 iulie	24 iulie
Temperatură; maximă	37°C	39°C	38°C	42°C	32°C	28°C	32°C	31°C

Aferent perioadei xx-xx iulie 2024, nu a existat vreun act administrativ al Procurorului General, care să permită angajaților Procuraturii lucrul de la distanță sau, un oricare alt format, decât cel cu prezență fizică.

Mai mult, potrivit poziției procurorului-șef Igor Demciucin, se denotă faptul, că acesta în perioada de la xx.xx.2024-xx.xx.2024 s-a aflat în concediul anual de odihnă (*Ordinul Procurorului General nr/ XXXX-p din xx.xx.2024*) și nu a exprimat dnei L. Bugăescu careva acord de a nu se prezenta la serviciu, or pentru aceasta ar trebui să existe ordin al Procurorului General.

Reieșind din circumstanțele enunțate supra, s-a ajuns la concluzia că faptele ex-procuroarei Bugăescu Liliana de absență nemotivată de la serviciu, în perioadele xx-xx iulie 2024 și xx-xx iulie 2024, din perspectiva prevederilor art. 38 alin.(2) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, au fost comise cu intenție indirectă Or, aceasta a încălcat conștient actele normative care reglementează timpul de muncă în Procuratură,

își dădea seama de consecința prejudiciabilă a inacțiunii sale și admitea survenirea consecinței respective.

Astfel, Colegiul constată că prin inacțiunile sale, ex-procuroara L. Bugăescu a încălcat obligațiile ce derivă din principiul supremației legii, consimțit în pct. 6.1 din Codul de etică al procurorilor, în particular, pct. 6.1.1 care prevede obligația procurorului de a respecta actele normative ale Procuraturii și pct.6.1.2 care obligă procurorul să acționeze în mod echitabil și onest.

Astfel, fapta de absență nemotivată de la serviciu, se încadrează în baza art.38 lit. f¹) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi: încălcarea Codului de etică al procurorilor.

II. Conflictul inițiat pe data de xx.xx.2024 cu colegii de serviciu

Colegiul a reținut, că la 11 septembrie 2024, ex-procuroara Liliana Bugăescu, s-a prezentat la inspectorul-șef al Inspecției procurorilor, Mircea Roșioru, unde i-a fost înmănată copia sesizării procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef-adjunct al Oficiului XXXXXX, Veaceslav Toderiță, înregistrată cu nr. XXXs/24, cu privire la faptele acesteia de absență nemotivată de la serviciu

Tot în aceeași zi, L. Bugăescu, fiind în funcție de procuror și având impuse reguli de conduită potrivit Codului de etică al procurorilor, revenind la locul de muncă și intrând în biroul de serviciu al procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-adjunct al Oficiului XXXXXX, Veaceslav Toderiță, contrar pct. 6.6 din Codul de etică al procurorilor, în particular, pct.6.6.4 și pct. 6.6.5, a inițiat un conflict cu ultimul, din motivul înaintării în privința acesteia a sesizării menționate *supra*. În cadrul conflictului, [...].

După părăsirea biroului procurorului ierarhic superior, L. Bugăescu, în continuarea acțiunilor sale, acționând contrar aceluiași norme din Codul de etică a procurorilor, a [...].

Ținând cont de cele enunțate, Colegiul consideră ca fiind plauzibile constatările Inspecției cu privire la abaterea disciplinară reținută în acțiunile ex-procuroarei Liliana Bugăescu.

Totodată, Colegiul menționează, că pornind de la prevederile art. 12 și 13 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, sistemul procuraturii prevede ierarhia administrativă și procesuală în Procuratură și a procurorilor.

Dincolo de respectarea strictă a legii, ambivalența pe verticală a relațiilor ierarhice - nu doar din perspectiva procurorului în relația cu procurorul șef, dar și a acestuia din urmă în relațiile cu procurorii din subordine - trebuie să se caracterizeze prin colegialitatea, respectul și demnitatea personală cuvenite funcției publice pe care procurorii o îndeplinesc.

Etica profesională este un instrument eficient și necesar în respectul reciproc pe care procurorii și-l datorează unii altora. Colegialitatea, din punct de vedere al eticii profesionale, constă din respectarea normelor etice, care este o îndatorire fundamentală pentru procuror.

Potrivit raționamentelor din pct.376 al Comentariului la Codul de etică al procurorilor, se stipulează că, *este nevoie de coeziunea colectivului din fiecare unitate de procuratură pentru a avea eficiența și eficacitatea adecvată a activității acesteia. Atât procurorul șef cât și procurorii din subordine au îndatorirea de a pune mai presus de*

orgoliul personal respectul reciproc pe care trebuie să și-l poarte unii altora. Altfel, starea de tensiune permanentă, conflictele interne din colectiv în mod cert conduc la disfuncționalități ale activității unității, cu consecințe negative ... ,

Astfel acțiunile ex-procurorului L. Bugăescu, așa cum au fost reținute supra, au fost contrare unei conduite bazată pe principiul colegialității. Or, potrivit interpretărilor formulate în pct.378-379 ale aceluiași Comentariu la Codul de etică al procurorilor, se stipulează că, „*Funcția publică pe care procurorul o îndeplinește presupune și rolul de model din punct de vedere moral pentru societate: la fel ca în cazul altor reprezentanți cu funcții publice înalte în stat, cetățenii își ghidează de multe ori propriul comportament și propria conduită după aceea a persoanelor care se presupune că, prin funcția pe care o reprezintă, sunt modele de integritate desăvârșită. De aceea, orice comportament sau conduită deviantă a unui procuror de la standardele morale are consecințe negative nu numai pentru profesia din care face parte, dar și pentru societate în ansamblu, prin știrbirea încrederii pe care aceasta o are în organele de Procuratură și a justiției în general.*

Reieșind din circumstanțele enunțate, Colegiul a ajuns la concluzia că faptele ex-procuroarei Bugăescu Liliana privind conduita procurorului din xx.xx.2024, din perspectiva prevederilor art. 38 alin.(l) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, au fost comise cu intenție indirectă Or, aceasta a încălcat conștient actele normative care reglementează conduita procurorului în timpul și în afara programului de lucru, își dădea seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sale și urmărea survenirea consecinței respective.

Astfel, Colegiul constată că prin acțiunile sale, ex-procuroara L. Bugăescu a încălcat obligațiile ce derivă din principiul colegialității, consfințit în pct. 6.6 din Codul de etică al procurorilor, în particular, pct.6.6.4 care stipulează că procurorul urmează să manifeste respect și politețe în raportul de subordonare ierarhică superioară și viceversa și pct. 6.6.5 care obligă procurorul să evite conflictele la serviciu și în relațiile cu alte persoane.

Astfel, faptele de insultare și șantajare a colegilor de serviciu, la caz, a procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-adjunct al Oficiului XXXXXX, Veaceslav Toderiță și procuroarei Xxxxxx Xxxxxx, se încadrează în baza **art.38 lit. f¹**) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi: încălcarea Codului de etică al procurorilor.

Cu referire la carieră și cazierul disciplinar al procurorului:

Ex-procuroara Liliana Bugăescu a activat în sistemul Procuraturii din anul 2012, exercitând funcția de procuror în Procuratura raionului Sângerei, procuror în Procuratura mun. Chișinău.

Prin ordinul Procurorului General nr. XXXX-p din xx.xx.2019, după reîncadrarea în funcția de procuror în Procuratura mun. Chișinău, conform dispoziției procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, nr. XX din xx.xx.2019, a fost repartizată pentru exercitarea atribuțiilor funcționale de procuror în Oficiul XXXXXX al Procuraturii municipiului Chișinău.

Prin Hotărârea nr. 12-145/15 din 17.06.2015 a Consiliului Superior al Procurorilor a fost validată Hotărârea Colegiului de calificare nr.709-721 din 29.05.2015 privind rezultatele atestării unor procurori, conform căreia procurorul Bugăescu Liliana i-a fost acordat calificativul *nesatisfăcător* fiindu-i recomandată repetarea procedurii de atestare

în termen de 3 luni. Hotărârea Colegiului de calificare nu a fost executată până în prezent.
Măsurile de încurajare nu i-au fost aplicate.

Cazierul disciplinar.

-Avertisment - Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 13-48/17 din 30.06.2017;

-Muștrare - Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-154/17 din 11.12.2017;

-Muștrare - Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-85/2020 din 10.07.2020;

-Muștrare - Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-102/2021 din 30.09.2021;

-Eliberare din funcția de procuror - Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-338/2024 din 09.10.2024.

Prin ordinul Procurorului General nr.2084-p din 28 octombrie 2024, Liliana Bugăescu a fost eliberată din funcția de procuror în Procuratura mun. Chișinău, pe motivul aplicării sancțiunii disciplinare de eliberare din funcția de procuror, **de la 31.10.2024.**

Încadrarea juridică:

Din perspectivă disciplinară, acțiunile și inacțiunile ex-procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, Liliana Bugăescu, ambele, se încadrează în baza art.38 lit. f) din Legea cu privire la Procuratură, după indicii calificativi: - încălcarea Codului de etică al procurorilor.

Circumstanțele agravante și atenuante:

Circumstanțe atenuante sau circumstanțe agravante, în legătură cu comiterea abaterilor disciplinare, nu au fost identificate.

Cu referire la sancțiunea disciplinară!

Potrivit prevederilor *art.41 alin. (1)* din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, „*Sancțiunile disciplinare se aplică procurorilor în funcție.* ”

Potrivit prevederilor *art.41 alin. (2)* din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, sancțiunea disciplinară *se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare comise și în funcție de circumstanțele personale ale acestuia.* Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.

Analizând în ansamblu materialele acumulate în cadrul verificării temeiurilor de tragere la răspundere a Liliane Bugăescu, Colegiul de disciplină și etică ajunge la concluzia că, deși acțiunile cu privire la conduita acesteia din xx.xx.2024 și inacțiunile cu privire la absența nemotivată de la serviciu în perioada xx-xx iulie 2024 și xx-xx iulie 2024, constituie abateri disciplinare prevăzute la *art.38 lit. f)* din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi - încălcarea Codului de etică al procurorilor, însă ținând cont de faptul, că prin ordinul Procurorului General nr. XXXX-p din xx.xx.2024, Liliana Bugăescu a fost eliberată din funcția de procuror în Potrivit prevederilor *art.41 alin. (1)* din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, „*Sancțiunile disciplinare se aplică procurorilor în funcție.* ”

Potrivit prevederilor *art.41 alin. (2)* din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, sancțiunea disciplinară *se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii*

disciplinare comise și în funcție de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.

Analizând în ansamblu materialele acumulate în cadrul verificării temeiurilor de tragere la răspundere a Liliane Bugăescu, Colegiul de disciplină și etică ajunge la concluzia că, deși acțiunile cu privire la conduita acesteia din xx.xx.2024 și inacțiunile cu privire la absența nemotivată de la serviciu în perioada xx-xx iulie 2024 și xx-xx iulie 2024, constituie abateri disciplinare prevăzute la *art.38 lit. f)* din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi - încălcarea Codului de etică al procurorilor, însă ținând cont de faptul, că prin ordinul Procurorului General nr. XXXX-p din xx.x. 2024, Liliana Bugăescu a fost eliberată din funcția de procuror în Procuratura mun. Chișinău, de la xx.xx.2024, în privința acesteia nu urmează a fi aplicată sancțiune disciplinară, aceasta urmând a fi sistată.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 38, 39, 41, 50, 51, 85 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, Colegiul de disciplină și etică,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A constata ca fiind comisă de către ex-procuroara Liliana Bugăescu abatere disciplinară și sistarea procedurii disciplinare, având în vedere că procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării prin intermediul Colegiului, la Consiliul Superior al Procurorilor.

**Președinte al
Colegiului de Disciplină și etică**

semnat

Vladislav GUȚAN